O reflecție despre încredere

După o perioadă de câteva luni în sfârșit avem un guvern cu drepturi depline. Este un moment așteptat de cetățenii României cu justificat interes avand în vedere consecințele, pe toate planurile, resimțite în această perioadă în care a funcționat un guvern demis cu competențe limitate. Instalarea unui nou guvern după o perioadă prelungită de incertitudine politică, marcată de conflicte interpartinice și dificultăți în realizarea unui consens parlamentar, reprezintă un moment semnificativ pentru funcționarea democrației. Într-un asemenea context, încrederea acordată executivului nu poate fi considerată un simplu efect al încheierii negocierilor politice, ci trebuie înțeleasă ca un proces gradual, condiționat de capacitatea guvernării de a restabili predictibilitatea instituțională și de a răspunde așteptărilor societății.

Dar nu intenționez să dezvolt ideea importanței acestui eveniment ci aș dori să exprim câteva reflecții despre un cuvânt, plin de înțelesuri, extrem de mult folosit în această perioadă. Este vorba de cuvântul ”Încredere”.

Conform DEX semnificația cuvântului „ÎNICRÉDERE este „ Acțiunea de *a* (*se*) *încrede* și rezultatul ei; sentiment de siguranță față de cinstea, buna-credință sau sinceritate a cuiva”.

Se vorbește despre încrederea: în oameni, în prieteni, în familie, în instituții, în justiție, în conducători, dar și despre încrederea în sine și în viitor. Pentru toate aceste domenii la care se referă încrederea, în decursul timpului, s-au acumulat multiple experiențe concentrate sub forma unor maxime extrem de sugestive și cu un grad mare de generalizare. Unele dintre ele au valoarea unor principii morale, altele exprimă concluzii desprinse din experiențe individuale sau colective, iar altele ne avertizează asupra riscurilor pe care le presupune încrederea acordată fără discernământ.

Încrederea în oameni se construiește prin concordanța dintre vorbe și fapte. Maxima *„Faptele vorbesc mai tare decât vorbele”* exprimă tocmai această idee În viața de zi cu zi , încrederea se consolidează atunci când cineva își respectă promisiunile, își recunoaște greșelile și își asumă responsabilitatea pentru propriile acțiuni.

Încrederea în familie și în prieteni are o dimensiune afectivă aparte. Ea presupune sentimentul că poți fi sincer, că poți vorbi despre propriile temeri și dificultăți fără teama de a fi judecat sau trădat. O relație firească nu presupune lipsa unor dezacorduri, ci capacitatea de a le depăși prin dialog și respect reciproc.

Încrederea în sine reprezintă o altă dimensiune esențială. Ea nu trebuie confundată cu orgoliul sau cu convingerea că suntem capabili de orice, ci presupune o autoevaluare realistă a propriilor posibilități și capacitatea de a învăța din eșecuri. Maxima *„Încrederea în sine este primul secret al succesului”,* (Ralph Waldo Emerson), exprimă importanța acestei atitudini. Încrederea în sine nu garantează succesul, dar poate crea premisele necesare pentru a-l obține.

Încrederea în instituții și în conducătorii politici are o natură diferită, deoarece nu se bazează în primul rând pe apropiere afectivă, ci pe competență, integritate, transparență și responsabilitate. Într-o democrație, încrederea cetățenilor nu ar trebui interpretată ca un „cec

în alb” oferit celor care exercită puterea. Ea este condiționată de respectarea angajamentelor, de aplicarea echitabilă a legii și de capacitatea instituțiilor de a servi interesul public. În acest sens, expresia *„Încrederea se câștigă, nu se ce*re” sintetizează o idee fundamentală: legitimitatea unei autorități nu se menține exclusiv prin procedura legală a învestirii, ci și prin rezultatele și conduita sa ulterioară.

Încrederea în justiție este strâns legată de convingerea că legea se aplică imparțial și că drepturile fiecărei persoane sunt protejate. O societate în care cetățenii cred că soluțiile judiciare depind de influență, avere sau apartenență politică riscă să piardă nu doar respectul față de instituțiile sale, ci și , un lucru foarte important, sentimentul de solidaritate socială.

Încrederea în educație și în competența profesională se formează prin întâlnirea dintre cunoaștere, responsabilitate și exemplul personal. Elevul trebuie să poată avea încredere în corectitudinea profesorului, pacientul în profesionalismul medicului, călătorul în competența pilotului de avion ș.a.m.d. În toate aceste relații, încrederea se întemeiază pe o diferență firească de cunoaștere: unul dintre participanți se bazează pe pregătirea și buna-credință a celuilalt.

Încrederea în viitor are o componentă diferită, deoarece obiectul ei nu este întotdeauna verificabil în prezent. Ea presupune speranța că eforturile de astăzi pot conduce la rezultate mai bune mâine. Nu este vorba despre un optimism necondiționat, care nu ia în considerare dificultățile, ci despre capacitatea de a acționa în ciuda incertitudinii.

În toate aceste domenii, încrederea are însă și o limită importantă. A avea încredere nu înseamnă a renunța la discernământ. Experiența ne învață că încrederea „oarbă” poate deveni vulnerabilitate, iar suspiciunea permanentă poate împiedica orice relație adevărată. Între cele două extreme trebuie să se afle o încredere rațională.

Se poate afirma, fără să greșim, că încrederea este una dintre resursele invizibile, dar absolut necesare, ale vieții personale și colective. Ea face posibilă cooperarea între oameni, susține funcționarea instituțiilor și permite societății să privească dincolo de dificultățile momentului. Se construiește lent, prin consecvență și responsabilitate, dar se poate pierde repede prin minciună, abuz sau dezamăgire repetată.

Dacă revin la momentul politic de la care am pornit această reflecție, întrebarea esențială nu este doar câtă încredere acordăm unui nou guvern la începutul mandatului, ci mai ales ce va face acesta pentru a dovedi, în timp, că încrederea cetățenilor a fost justificată.

Prof.univ.em.dr.ing .VASILE BOLOȘ

(Ziarul „Cuvântul liber”, Târgu Mureș, 26 octombrie 2026)